

Vraag en antwoord 'Dag van de kleuter: Duik je mee in een kennisrijke zee?'

Beste deelnemer aan 'De dag van de kleuter: duik je mee in een kennisrijke zee'

We bezorgen je hierbij de vragen die we kregen naar aanleiding van de dag van de kleuter met het bijpassende antwoord. Op basis van de indeling van onze visual die we hebben uitgewerkt, proberen we de gestelde vragen te groeperen en te beantwoorden. Onder het luikje 'andere' hebben we alle vragen verzameld die binnengekomen zijn die eerder losstaan van de inhoud van het uitwerken van een kennisrijk thema, maar wel relevant zijn.

We hopen hiermee duidelijkheid te brengen na deze boeiende dag.

Alvast veel succes gewenst bij het uitwerken van een kennisrijk thema.

Doelgericht

- Moeten we allemaal vanuit dezelfde leerplandoelen vertrekken?
  - o Ja
  - o Je blijft zoveel mogelijk binnen hetzelfde domein, subdomein, de (eventuele) cluster en dan zie je daar een leerplandoel op leeftijd geformuleerd.
  - o Daar waar het nodig is wijk je ervan af omdat er bijvoorbeeld voor een bepaalde leeftijdsgroep geen leerplandoel is geformuleerd zodat je andere aanvullingen kan doen of omdat je het thema kan verrijken voor jouw leeftijdsgroep.

- Moeten we de 10 subdoelen op 2 weken tijd geobserveerd hebben?
  - o Ja, dit is haalbaar als je die doelen aan verschillende activiteiten en hoeken kan koppelen.
  - o Op die manier krijg je verschillende kansen om dit te volgen bij elke leerling.

- Gaan de thema's bepaald worden door de koepels?
  - o Verplichten werkt soms heel averechts, we willen liever suggesties doen om te ondersteunen waar we kunnen.
  - o Een mogelijke suggestie van thema's kan zijn:
    - Kunst
    - Mijn lichaam
    - Reizen en vervoer
    - Rond de wereld
    - Bouwen
    - Water
    - Dieren
    - Feest vieren
    - Ons dorp
    - ...

- Waar gaan we de richting vinden voor het uitwerken voor ons kennisrijk thema?
  - o Vanuit de zaakvakken wetenschap en techniek, aardrijkskunde, geschiedenis, muzische vorming zal je kennisrijk thema bepaald worden.

- Waar kan ik de themadoelen en subdoelen vinden?
  - o Eigenlijk zijn dit de leerplandoelen. Door die op themaniveau te kiezen spreken we dan van themadoelen. Als we die kiezen vanuit een subthema dan worden dit subdoelen.

Samenhang

- Moeten de subthema's in elke klas dezelfde zijn?
  - o **Het is een kracht om vanuit hetzelfde subthema te kunnen vertrekken**, het is waardevol om uit te wijken indien je voor verbreding wil kiezen.
  - o Als we een leerlijn kunnen bewaken dan doen we dat, als er doelen toegevoegd moeten worden dan moeten we goed bewaken dat de andere doelen uit die leerlijn op andere momenten aangeboden zullen worden bij de andere leeftijden.
- Moeten de subthema's in dezelfde volgorde voorkomen? Dan kunnen we het uitgewerkte materiaal laten roteren.
  - o Als je vanuit hetzelfde subthema zal vertrekken dan zal dit probleem zich niet stellen.
  - o Als je alsnog zou beslissen om vanuit verschillende subthema's te vertrekken dan zal je best goede afspraken maken.
- Moeten de subthema's bepaald worden door de leerkrachten / het team?
  - o Je kiest samen het grote thema, je bepaalt samen de themadoelen, je denkt samen na over mogelijke subthema's alsook de subdoelen waaruit jullie willen vertrekken.
- Moeten we altijd eerst samenzitten met het team en daarna met de leerlingen? Dus dan moeten we verschillende keren samen gaan zitten?
  - o Denk samen na over welke grote thema's jullie willen uitwerken. Als je dit goed doet, dan hoef je niet telkens samen te zitten met je collega's. Je kan hier bijvoorbeeld, bij de vrijgave van het leerplan, samen al een studiedag of enkele PV's aan spenderen.
  - o Eens de grote thema's en themadoelen bepaald zijn en de mogelijke subthema's met subdoelen dan heb je al een groot raamwerk gemaakt van wat aan bod kan komen.
  - o Respecteer de gekozen doelen en de leerlijnen.
- En mogen we dan voor de subthema's onze eigen subdoelen bepalen zonder rekening te houden met de rest van het team?
  - o Nee. Als je vertrekt vanuit dezelfde subthema's dan zullen de doelen in grote mate gelijklopend zijn. Enkel de doelen die afwijken om te verbreden, verruimen en te verdiepen.
- We zijn bezig met ons uitgewerkt thema water, maar plots beginnen ze de weg voor de school op te breken omwille van een lek. Dit is toch een kans om hierop in te zetten, maar hoe doen we dat dan? Dit is niet als subthema afgesproken in het team.
  - o Dat kan en mag je doen, dit kan je kaderen binnen de 30% van je uitwerking.
- Wat als wij als school niet op die manier wensen te werken, maar onze werking met onze BC's behouden?
  - o Dan ga je er niet geraken en dan werk je niet volgens het principe van een kennisrijk curriculum.
- Stel, we kiezen allemaal dezelfde thema's op jaarbasis met de kleuterafdeling. Moeten die tegelijk aan bod komen? Bijvoorbeeld bij de peuters het thema dieren in november, in de 3de kleuterklas het thema dieren in april.
  - o Dat kan ook een mogelijke uitwerking zijn, zolang je dit maar samen met je team grondig en goed uitdenkt.
  - o Het makkelijkste zou wel zijn dat iedereen op hetzelfde moment met hetzelfde thema bezig is. Je kan op die manier ook de last om bepaalde dingen uit te werken delen met elkaar.

Aanbod

- Kan een activiteit of een hoek meerdere doelen bevatten?
  - o Ja, dat was nu ook al zo binnen het goed uitwerken van een ZILL-ig thema, deze manier van werken zal dezelfde blijven.
  - o Door een activiteit of een verrijking van een hoek aan meerdere thema- of subdoelen te koppelen krijg je ook meerdere kansen om dit te observeren bij je leerlingen.
- Gaan we elk jaar rond dezelfde thema's moeten werken?
  - o Je kan met een rotatiesysteem werken: jaar 1 werken we deze 5 tot 6 thema's uit, jaar 2 kiezen we andere 5 tot 6 grote thema's. De subdoelen zullen wel dezelfde blijven.

Leerlus

- o In de uitwerking van het eerste subthema (ver)werk je de 2 tot 3 themadoelen doelgericht uit. Je herhaalt en verdiept deze ook in de andere subthema's.

Reflectie

- Op welke manier moeten we dit evalueren?
  - o Verzamelen, beoordelen, handelen, communiceren.

Andere vragen

- Komt er nascholing voor dit onderwerp?
  - o We zullen dit meenemen in de bespreking rond het vormingsaanbod dat we volop aan het samenstellen zijn.
- Wat met menggroepen? Hoe zien jullie dat?
  - o Dit zal afhangen van context tot context. Er zijn scholen die kiezen voor menggroepen en toch nog jaarlijks mixen, er zijn scholen die kiezen voor menggroepen die 4 jaar bij dezelfde leraar blijven.
  - o Het doel is overzicht te behouden op de leerlijnen die in het leerplan zitten. De opbouw van doelen zal gerespecteerd moeten worden.
  - o Zal je evenveel doelen kunnen kiezen? Vermoedelijk zal dit iets minder zijn, dus zorg ervoor dat je per subthema de juiste subdoelen kan kiezen die je kan volgen bij je leerlingen?
- Als je een parallelklas hebt, moet je dan dezelfde subthema's gebruiken?
  - o Scholen met meerdere klassen van eenzelfde leeftijdsgroep werken het best op dezelfde manier. Dit is ook wat in een doorlichting aan bod komt: hoe zijn de afspraken op elkaar afgestemd en zien we deze afspraken terugkomen in de praktijk?
- Wat als we niet aan die (te bereiken) 80 procent komen, wat dan?
  - o Daar is op dit moment nog geen duidelijkheid over. Die modaliteiten werden nog niet gedeeld met ons.

- Hoe gaan we dat allemaal moeten inpassen om die overlegmomenten te kunnen doen?
- Wanneer worden de directeurs hierover op de hoogte gebracht?
  - o In de HUB-netwerken voor directies zal in elke regio aan bod komen dat dit voor het kleuteronderwijs één van de grote veranderingen is.
  - o We pleiten daar voor voldoende overlegtijd en -ruimte dit jaar én de komende jaren.
  - o We zullen hierbij een mogelijk voorstel formuleren om dit gefaseerd uit te rollen en aan te pakken.
  - o Niet alles hoeft per 1 september 2026 op deze manier uitgewerkt te worden.
- Is het zo dat we het best met een methode gaan werken, want overleg hebben we niet hiervoor. Dus moet er ook een budget opzij gehouden worden voor het kleuteronderwijs?
  - o Methodemakers zullen hierop inspelen, dat klopt. Moet je een methode kopen? Dat is de keuze van de school.
  - o Een methode is maar een suggestie om dingen uit te werken. Als je die slaafs zal volgen, dan zal je je eigen creativiteit niet meer kwijt kunnen.
  - o Als je een methode zou overwegen, doe het dan om de juiste redenen.
  - o Hieronder 2 mogelijke ondersteunende documenten die je kunnen helpen om een keuze te maken.
    - https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/download/content/0d805120-4a49-4653-8f8d-f36c07f1acc/attachments/Kijkwijzer_kaarten_placemat.pdf
    - https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/download/content/9a8d82bd-5e82-48d2-a748-3793a42e019a/attachments/Kijkwijzer_leermiddelen.docx
- Moeten al onze thema's vanaf september 2026 op deze manier uitgewerkt worden?
  - o Nee!
  - o Zorg voor een spreiding over verschillende schooljaren heen. Per jaar kan je 2 kennisrijke thema's uitwerken op deze manier.
  - o Voor de thema's die je nog niet op deze manier zal uitwerken, zorg je dat je voor de disciplines Nederlands en communicatie, wiskunde, wetenschap en techniek de leerplandoelen uit *Op.stap*, *leerroutes voor iedereen* kiest. De andere doelen zullen nog uit het goedgekeurde leerplan Zin in leren, Zin in leven komen. Deze thema's zal je dus op die manier kunnen aanpassen. Je bekijkt voor de andere doelen of je de keuze die je al gemaakt had uit het leerplan ZILL kan behouden.
- Wat met onze huidige thema's die we uitgewerkt hebben?
  - o Bekijk op welke manier je deze kan inpassen binnen een groter thema en op welke manier je deze kennisrijk kan maken?
  - o Dit is dus zeker géén verloren werk, je kan deze opnemen als subthema in één van de grotere thema's.
  - o Bijvoorbeeld: Sinterklaas of Moederdag kan je inpassen in het grotere thema rond feest vieren.
    - Bijvoorbeeld: Sinterklaas kan je ook inpassen onder het grotere thema rond vervoer.
- Is het geen idee om elkaar te helpen en te inspireren als we dit gaan uitrollen in onze scholen?
  - o Goed idee, je mag altijd de uitwerking van je kennisrijk thema bezorgen aan ons. Je mag dit gerust mailen naar: stijn.demilde@katholiekonderwijs.vlaanderen. Plaats zeker je schoolbegeleider mee in de mail, zodat we gerichte feedback kunnen bezorgen.
  - o We geven graag feedback en delen graag jullie goede praktijkvoorbeelden.
  - o Samen weten en kunnen we meer.